

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2013-07-09

HSN 1302-0269

Handläggare:
Andreas Falk

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2013-09-03, P 10

Ankom
Stockholms läns landsting

2013 -09- 04
LS 1302-0272
Dnr.....

Rofel III

Yttrande över motion 2013:2 av Helene Öberg (MP) om att tillsätta en kommission som utreder Liljeholmens psykiatriska mottagning

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att Hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion om att tillsätta en kommission som utreder Liljeholmens psykiatriska mottagning. I motionen föreslår Helene Öberg (MP) att en särskild kommission tillsätts som får till uppgift att granska händelseutvecklingen på Liljeholmens psykiatriska mottagning. Dessutom ska kommissionen ge förslag till förebyggande och kvalitetssäkrande åtgärder för att förhindra framtida problem inom andra delar av psykiatrins verksamhet.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2013-07-09
Motion 2013:2 av Helene Öberg (MP)

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i Programberedningen för folkhälsa och psykiatri.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till Landstingsstyrelsen överlämna förvaltningens förslag

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens motivering till förslaget

Problemen på Liljeholmens psykiatriska öppenvårdsmottagning, som är en del av psykiatriska kliniken Sydväst, har varit kända genom Patientnämndens granskningar och rapporter. Efter 2008 ökade antalet klagomål på mottagningen och enligt Patientnämnden kunde problemen främst förklaras av de förändringar som skett i samband med att tre psykiatriska mottagningar slagits samman.

Under 2009 inkom det 44 ärenden med totalt 51 klagomål och under de första månaderna 2010 inkom 38 ärenden med totalt 49 klagomål. Ärendena berörde tillgänglighet och behandling samt bristande administrativa rutiner och juridiska frågor. Socialstyrelsen har även vid inspektion 30 maj 2011 konstaterat brister som haft stor påverkan och betydelse för kvalitet och patientsäkerhet.

Under perioden då Patientnämnden och Socialstyrelsen granskat verksamhetens klagomål så har ett flertal av styrande politiska organ av hälso- och sjukvården i Stockholms landsting informerats om bristerna för att kunna vidta nödvändiga åtgärder genom krav och upprättande av handlingsplaner. Landstingsstyrelsen, Produktionsutskottet, Hälso- och sjukvårdsnämnden med dess Sjukvårdsstyrelse Stockholm Ekerö samt Programberedningen för folkhälsa och psykiatri har informerats.

Patientnämnden har tillskrivit den psykiatriska mottagningens ägare Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) med begäran av redovisning av förbättringsåtgärder. Under våren 2012 genomförde dessutom SLSO en riskanalys avseende patientsäkerhet. SLSO redovisar i ett svar till Patientnämnden i slutet november 2012 åtgärder som vidtagits för att förbättra situationen.

En läkare i beredskap anställdes för att klara förnyelse av recept på ett patientsäkert sätt och andra akuta åtgärder. Förstärkningar gjordes på ledningssidan genom inhyrning av enhetschefer med huvuduppdrag att effektivisera rutiner, patientflöden, samordning mellan teamen, uppföljning av aktuella patienter och bättre information till personalgruppen. Hyrläkare anställdes motsvarande fyra heltidstjänster, vilket förbättrade läkarbemanningen. Dessutom fick kurator ett särskilt uppdrag att utveckla och stärka samverkan med stadsdelarna. Telefontillgängligheten förbättrades genom byte av telefonsystem.

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade i oktober 2011 att upphandla den psykiatriska öppenvården för stadsdelarna Hägersten, Liljeholmen, Älvsjö och Skärholmen med avtalsstart våren 2013. Förfrågningsunderlaget antogs av Hälso- och sjukvårdsnämnden den 24 april 2012.

En viktig orsak till beslutet om upphandling var de långvariga och kvarstående problemen med tillgänglighet och bemötande på Liljeholmens psykiatriska öppenvårdsmottagning.

I förfrågningsunderlaget skärptes kraven på att första besöket ska ske hos en psykiatrisk specialistläkare samt kraven på vilka kompetenser som ska finnas anställda i verksamheten. Tydliga krav på leg läkare specialist i psykiatri, leg psykoterapeut, leg psykolog, leg sjuksköterska med specialistutbildning i psykiatri, leg arbetsterapeut och leg sjukgymnast ställdes.

Idag är situationen vid Liljeholmsmottagningen sådan att nyrekrytering av personal har skett i stor utsträckning. Antalet patienter ökar vid mottagningen och det inkommer cirka 100 remisser i veckan från andra vårdgivare.

För att ytterligare stärka och förbättra hälso- och sjukvårdsförvaltningens uppföljning av offentliga och privata utförare, så togs i slutet av 2011 fram en "Handlingsplan för systematisk uppföljning och granskning av vården 2012 för Hälso- och sjukvårdsförvaltningen". Handlingsplanen identifierar ett antal aktiviteter för att utveckla och förbättra uppföljningen.

Den övergripande handlingsplanen uppdrar också till respektive avdelning och enhet på Hälso- och sjukvårdsförvaltningen att ta fram nedbrutna handlingsplaner som ska rapporteras till respektive chefscontroller. Enheten för psykiatri har under våren 2013 arbetat fram en handlingsplan för uppföljning av den psykiatriska vården.

Prioriterade områden för kommande uppföljningar inom psykiatriområdet är nya ersättningsmodellens effekter, framtagande av patientnära statistik med koppling till resultat och förstärkt uppföljning av de upphandlade verksamheterna.

Tanken är att dessutom utveckla användandet av medicinska revisioner som uppföljningsinstrument samt att i ökad utsträckning fokusera på att följa upp och redovisa resultat i vården.

Intressant att arbeta vidare med är också delar av de slutsatser som dras i Patientmaktutredningens slutbetänkande (2013:44) "Ansvarsfull hälso- och sjukvård". Utredningen pekar på behovet av att kommuner och landsting blir bättre på att systematiskt strukturera och använda information om klagomål som inkommit till patientnämnderna för att förbättra och utveckla vården.

I det fortsatta arbetet med att utveckla hälso- och sjukvårdens systematiska uppföljning finns det därför anledning att återkomma till frågan hur patientnämndernas granskningar utifrån patienternas klagomål i ett tidigare skede kan användas för att åtgärda problem som uppstår i hälso- och sjukvårdens verksamheter.

Förvaltningen bedömer att händelseutvecklingen vid Liljeholmens mottagning är väl kartlagd och att den förstärkta uppföljningen kommer att förhindra att liknande problem återkommer inom psykiatrin.

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Olle Olofsson
Avdelningschef